

DRUŠTVO MULTIPLE SKLEROZE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

42000 Varaždin • Graberje, 33 • tel. 042/206-250 • fax. 042/206-251 • Žiro račun: HR84 2500 0091 1011 6883 5

MB: 1691112 • OIB: 25730599170

e-mail: dms_varazdin@sdmsh.hr www.dms-varazdin.hr

STRATEŠKI PLAN DRUŠTVA ZA RAZDOBLJE 2024. - 2028. GODINE

donesen na temelju članka 28., stavka 4., Statuta Društva,
na izbornoj Skupštini Društva održanoj
23. rujna 2024. godine

Sadržaj:

1. Uvod	2
2. Analiza okruženja u kojem djeluje DMSVŽ	5
2.1. Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi.....	6
3. Opći podaci o društvu	10
3.1. Aktivnosti udruge	11
3.2. Misija, vizija i vrijednosti djelovanja	13
4. Analiza DMSVŽ	14
4.1. SWOT analiza	14
4.2. Dionici društva	15
4.3. Korisnici društva	15
5. Strateški ciljevi 2024.-2028.	16
6. Mogućnosti financiranja	18

1. UVOD

- 1) Društvo multiple skleroze Varaždinske županije (u daljnjem tekstu Društvo) je dobrotvorna, humanitarna udruga osnovana radi unapređenja liječenja, istraživanja, rehabilitacije i zaštite osoba oboljelih od multiple skleroze (u daljnjem tekstu osobe sa MS) i drugih srodnih bolesti, koja okuplja svoje članove na čitavom području Varaždinske županije.
- 2) Sukladno ciljevima Društva, djeluje na području zaštite zdravlja, socijalne djelatnosti, zaštite ljudskih prava, obrazovanja i znanosti, međunarodne suradnje i informativne djelatnosti.

Ciljevi Društva:

- 1) Primjena i puno poštivanje ciljeva i načela sadržanih u Povelji Ujedinjenih naroda, UN Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom, EU Kodeksa dobre prakse o pravima i kvaliteti života osoba oboljelih od multiple skleroze, Standardnih pravila UN-a, Akcijskom planu Vijeća Europe za osobe s invaliditetom za promicanje prava i potpunog sudjelovanja u društvu osoba s invaliditetom, Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom, UN Konvenciji o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Zakonu o ravnopravnosti spolova, Strategiji razvoja sustava socijalne skrbi u RH, te drugim dokumentima i zakonskim aktima u kojima je obuhvaćena problematika osoba s invaliditetom.
- 2) Promicanje ljudskih prava temeljnih sloboda i djelovanje na izjednačavanju mogućnosti osoba oboljelih od multiple skleroze i srodnih bolesti.
- 3) Stvaranje uvjeta za neovisno življenje i izjednačavanje mogućnosti osoba oboljelih od multiple skleroze i srodnih bolesti.
- 4) Promicanje invalidnosti kao ljudskog prava, te solidarnosti unutar pokreta osoba oboljelih od multiple skleroze i srodnih bolesti.
- 5) Poticanje inkluzivnog obrazovanja i zapošljavanja, primjene suvremenih tehnologija, primjene univerzalnog dizajna.
- 6) Poticanje zdravih stilova življenja.
- 7) Poticanje i razvoj svih oblika socijalnog poduzetništva, kao oblika samozapošljavanja, održivosti i samofinanciranja udruga.
- 8) Poticanje i iniciranje unapređenja istraživanja, liječenja, rehabilitacije i zaštite osoba oboljelih od multiple skleroze i srodnih bolesti.
- 9) Iniciranje i predlaganje nadležnim tijelima mjere za unapređivanje društvenog položaja, ublažavanje negativnih učinaka siromaštva i uloge oboljelih od multiple skleroze i srodnih bolesti te njihove pravne i materijalne zaštite.
- 10) Poticanje partnerstva između srodnim udrugama, te stvaranje i provedba zajedničkih projekata i programa te jačanje kapaciteta udruga, te poticanje međusektorske suradnje radi zaštite i unapređenja položaja osoba s invaliditetom.
- 11) Koordiniranje i dogovaranje s krovnom MS organizacijom, Savezom društava multiple skleroze Hrvatske, radi ostvarivanja specifičnih prava osoba s multiplom sklerozom, koja prizlazi iz njihove specifičnosti.

Djelatnosti Društva su:

- 1) Pomoć i podrška osobama oboljelim od multiple skleroze i srodnih bolesti, te ostalim osobama s invaliditetom.
- 2) Pomoć i podrška osobama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.
- 3) Socijalna pomoć i podrška u kući, kod članova.
- 4) Preventivno djelovanje, unapređivanje i zaštita zdravlja, provođenje preventivnih programa i projekata.
- 5) Pružanje socijalne usluge-pomoć u kući-oboljelim od multiple skleroze i drugim odraslim osobama s tjelesnim oštećenjem na području Varaždinske županije.
- 6) Psihosocijalna pomoć članovima i obitelji, putem radionica.
- 7) Organiziranje slobodnih aktivnosti, radionica, raznih javnih događaja s ciljem okupljanja i informiranja članova.
- 8) Pružanje usluga osobne asistencije, rehabilitacije članovima.
- 9) Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva.
- 10) Promicanje društvene solidarnosti, te dobrog upravljanja.
- 11) Organiziranje posjeta i obilaska djelomično pokretnih i nepokretnih članova, te udaljenih članova.
- 12) Pružanje humanitarne pomoći.
- 13) Pružanje besplatne pravne pomoći u kući, kod članova.
- 14) Suzbijanje i zaštita od diskriminacije posebice osoba s invaliditetom.
- 15) Poticanje i podupiranje osnivanja klubova, centara, zadruga, ustanova s ciljem izvaninstitucionalnog oblika potpore i neovisnog življenja oboljelih od MS-a i srodnih bolesti.
- 16) Poticanje primjene suvremene tehnologije, organiziranje informacijskog sustava i razvoj izdavačke djelatnosti u Društvu radi širenja informacija i saznanja o MS-u, te problematike življenja oboljelih od multiple skleroze i srodnih bolesti.
- 17) Pružanje socijalnih usluga u korist neovisnog življenja za sve kategorije osoba s multiplom sklerozom prema Zakonu o socijalnoj skrbi.
- 18) Stvaranje uvjeta za izjednačavanje mogućnosti posebno osjetljivih skupina (mladi, nezaposleni, žene, osobe starije od 65 godina).
- 19) Promicanje i razvoj volonterstva i ostale djelatnosti volonterstva.
- 20) Javno zagovaranje, sudjelovanje u kreiranju javnih politika.
- 21) Organiziranje i poticanje suradnje s vladinim i nevladinim udrugama, ustanovama, sindikatima i političkim strankama, fondacijama i zakladama.
- 22) Rad i suradnja na unapređenju socijalno-zdravstvene zaštite, odmora i oporavka, rješavanju profesionalne i medicinske rehabilitacije, kulturno obrazovnog rada, sporta i rekreacije, te opće društveno-zabavnog života oboljelih od MS-a i srodnih bolesti, te svestrano proučavanje problematike MS-a i srodnih bolesti.
- 23) Pružanje podrške stvaranju standarda za inovativne socijalne usluge, kvalitetu pružanja izvaninstitucionalnih usluga kao pravo izbora.
- 24) Rad na prevenciji nasilja nad osobama s invaliditetom.
- 25) Razvoj i promicanje odgoja i obrazovanja osoba oboljelih od MS-a i srodnih bolesti.
- 26) Pružanje socijalnih usluga ostalim skupinama osoba s invaliditetom, neovisno o vrsti njihovog invaliditeta, te starijim i nemoćnim osobama, neovisno o njihovim dijagnozama, a u suradnji sa drugim udrugama OSI i Centrom za socijalnu skrb na području Varaždinske županije.

O bolesti

Multipla skleroza je bolest središnjeg živčanog sustava, koji se sastoji od mozga i leđne moždine. Oštećuje aksone – produžetke živčanih stanica, koji prenose informacije između mozga i ciljnih organa npr. nogu, očiju, itd. Simptomi su različiti, slabost ili trnjenje ruku i nogu, vidni poremećaji, brzo umaranje, gubitak ravnoteže. Zahvaća mlađu populaciju između 20. i 40. godine života. Žene obolijevaju dvaput češće od muškaraca. Bolest je neizlječiva, ali postoji puno lijekova za ublažavanje simptoma. Multipla skleroza je teška bolest, ali sa njom se živi. Naš rad je usmjeren na pomoć oboljelima i prema njihovom osnaživanju. U Društvu «učimo» kako se nositi sa bolešću i kako što kvalitetnije živjeti sa njom. Tu je pomoć stručnjaka, tu su i članovi, koji među sobom izmjenjuju iskustva o životu sa bolešću.

Strateški plan Društva multiple skleroze Varaždinske županije predstavlja rezultat analiza i planiranja provedenih od predsjednice, Predsjedništva, te zaposlenika, a usvojen je na Skupštini 23.09.2024. godine. Odnosi se na razdoblje od 2024. do 2028. godine.

2. ANALIZA OKRUŽENJA U KOJEM DJELUJE DRUŠTVO MULTIPLE SKLEROZE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Položaj Varaždinske županije: sjeverozapadni dio Hrvatske

Površina: 1261,29 m² (2,23% ukupne površine RH)

Površinom: 3. najmanja županija u Hrvatskoj

Sjedište: Grad Varaždin,

Stanovništvo: 159.487 stanovnika

Gustoća naseljenosti: 126,38 stanovnika/km²,

Administrativno uređenje:

Broj naselja: 302

Gradovi: 6

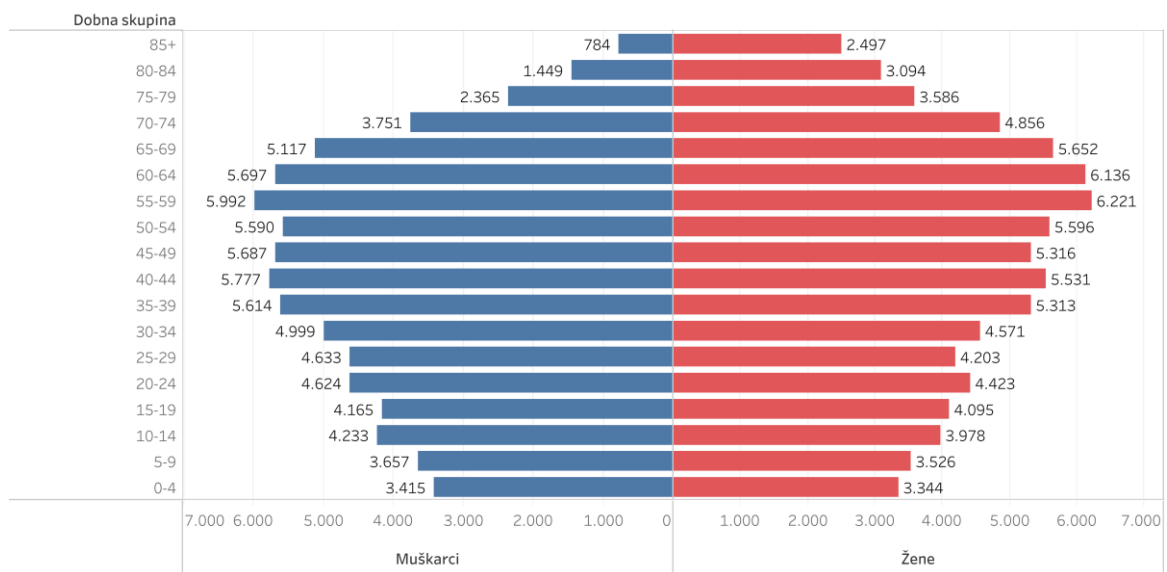
Općine: 22

Demografski profil:

Osim malog broja novorođenih, veliki izazov predstavlja i starenje populacije, te izraziti odlazak mladih ljudi u ekonomske imigracije, što je jedna od posljedica otvorenog tržišta rada. Iz ovih je podataka vidljivo da se mora raditi na tome da se natalitet poveća, a to se može postići tako da se povećaju životni standard, broj radnih mjesta, te usluge i servisi prvenstveno za djecu predškolskog i školskog odgoja, kako bi roditelji mogli raditi.

Spol: 51.4% žene; 48.6% muškarci

Piramida stanovništva Varaždinske županije prema Popisu 2021.

Iz povijesti županije - Najstarija hrvatska županija

Prema prvom pisanom spomenu Varaždinska županija je najstarija, među prvima organizirana kao upravno teritorijalna jedinica u hrvatskim zemljama. Spominje se već 20. kolovoza 1181. godine u jednoj Povelji hrvatsko-ugarskog kralja Bele III. zajedno sa županom varaždinskim, imenom Belec još iz perioda 1131. godine. Većim dijelom svoje povijesti Varaždinska županija je obuhvaćala i područje današnje Krapinsko-zagorske županije, dio Koprivničko-križevačke i Međimurske županije. Sve do 1848. godine razdijeljena je u četiri sudbeno-upravna kotara, a od tada pa sve do 1925. godine obuhvaća kotareve: Ivanec, Klanjec, Krapinu, Ludbreg, Novi Marof, Pregradu, Varaždin i Zlatar u čijim sastavima je djelovalo 35 upravnih općina. Prema prvom sustavnom popisu stanovništva 1785/1787. godine Varaždinska županija ima 87.000 stanovnika.

Varaždin- povijesno sjedište županije, ali i državne vlasti.

Grad Varaždin, jedan od najstarijih hrvatskih gradova, oduvijek je bio upravno, kulturno i prosvjetno sjedište Varaždinske županije. Još 1209. godine prvi je stekao status slobodnoga kraljevskog grada. Sa svojom baroknom jezgrom i bogatom sakralnom arhitekturom, te iznimno vrijednim umjetničkim inventarom, nezaobilazno je važno ime u povijesti cijele Hrvatske: na raskrižju europskih puteva ponosno je desetak godina (od 1767. do 1776.) nosio ime glavnog grada Hrvatskog Kraljevstva, u kome je zasjedao Hrvatski državni sabor čak 30 puta! U njemu je po prvi puta formirana hrvatska vlast – Bansko vijeće.

Ključna uloga u Domovinskom ratu

U novijoj povijesti Varaždinska županija je odigrala jednu od ključnih uloga u Domovinskom ratu. Osvojivši objekte, skladišta, silnu vojnu tehniku i naoružanje 32. Korpusa JNA 1991. godine, odnos snaga na hrvatskim ratištima okrenuo se u našu korist. Varaždinske postrojbe: PU Varaždinska, 104. Brigada HV i 7. Gardijska brigada, legendarne Pume, sudjelovali su, borili se i ginuli na svim ratištima Hrvatske.

Kulturno nasljeđe

Neprocjenjive su i neprolazne vrijednosti kulturno nasljeđe Varaždinske županije. Tragovi djelovanja prahistorijskog čovjeka, temelji rimskih utvrda na dravskom limesu i cesta što su povezivale istočne granice sa središtem carstva, ruševni ostaci romanike, gotički crkveni tornjevi, fragmenti fresaka na preostalim zidovima srednjovjekovnih tvrđa, otisci renesanse na pročeljima i na posljatku barok što je trajno izmijenio krajolik u divnome skladu graditeljskog umijeća i posebnih prirodnih ljepota.

2.1. SOCIJALNO UKLJUČIVANJE I USLUGE SOCIJALNE SKRBI

Napomena: prema Socijalnom planu Varaždinske županije 2014.-2020, jer novoga još nema

Prosječna godišnja stopa obuhvaćenosti stanovništva s pomoći za uzdržavanje¹ u Varaždinskoj županiji iznosi 1,88 što je nešto manje od prosjeka RH (2,35), te znatno manje od prosjeka Kontinentalne Hrvatske (43,18).

Institucionalna skrb se odvija u 8 domova socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe, 2 doma za smještaj psihički bolesnih odraslih osoba, 3 doma za osobe s tjelesnim, intelektualnim i osjetilnim oštećenjima, jedan dom za djecu s problemima u ponašanju

---

¹ Za razdoblje 2008.-2013. prema podacima Analitičke podloge za izradu Strategije regionalnog razvoja RH, 2015.

kapaciteta te jedan dom za žrtve obiteljskog nasilja s kapacitetom za 15 korisnika. Izvaninstitucionalnu skrb osoba u potrebi na području Varaždinske županije pruža razvijena mreža malih obiteljskih domova, njih ukupno 23.

Vrlo je razvijeno udomiteljstvo, no bez daljnje stručne podrške nakon izlaska iz udomiteljske obitelji za pomoć u osamostaljenju.

Rad s djecom i mladima s poremećajima u ponašanju odvija se u tek nekoliko institucija, a godišnje se samo kroz Odjel za prihvat djece i mladeži s poremećajima u ponašanju CZSS Varaždin prijavi oko 120 djece. Nedovoljno je prisutan rad s roditeljima ove skupine djece.²

Osobe s invaliditetom prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine, čine 12,6% ukupnog stanovništva županije. U najvećem broju osobe s invaliditetom žive u obitelji no čak 13% živi u nezadovoljavajućim uvjetima. Oko 57% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu. Provode se programi pomoći osobama s invaliditetom (zaštitne radionice, zapošljavanje osobnih asistenata i pomagača u kući te domaćica).

Za starije i nemoćne osobe, umirovljenike, koji u Varaždinskoj županiji čine 17% ukupnog stanovništva, uz trend stalnog povećavanja zbog sve dužeg životnog vijeka i niske stope nataliteta provodi se program pomoći u kući kojim je trenutno obuhvaćeno 350 korisnika³ te program za zapošljavanje teže zapošljivih osoba⁴. U županijskom Domu za starije i nemoćne osobe djeluje Dnevni centar za 15 korisnika. Palijativna skrb odvija se kroz Specijalnu bolnicu za kronične bolesti Novi Marof.

Na području Županije djeluje samo jedno prenočište za beskućnike u gradu Varaždinu, u koje dolaze osobe uglavnom iz manjih sredina. Kapacitet prenočišta nedostatan je u odnosu na evidentiran broj beskućnika na području županije. Provodi se i projekt socijalne samoposluge za socijalno ugrožene građane.

Na području zdravstvene zaštite i socijalne skrbi provode se mjere edukacije o prevenciji zaraznih bolesti i poboljšanje obuhvata cijepljenja predškolske djece romske nacionalnosti, te zdravstveni odgoj romskog stanovništva, pomoć djeci s poteškoćama u razvoju te bolesnim odraslim osobama, kao i briga o vršenju roditeljske skrbi i zaštita djece.

U Županiji djeluje i niz različitih udruga u području socijalne skrbi i to većinom udruge osoba s invaliditetom i udruge vezane uz Domovinski rat.

RAZVOJNI PROBLEMI

- *Slabo razvijeni preventivni programi za djecu i mlade usmjereni na karakteristične teškoće s kojima se ova populacija susreće (poremećaji u ponašanju, ovisnost, vršnjačko nasilje i dr.), te djecu i mlade koji izlaze iz udomiteljskih obitelji*
- *Nedostatak programa za podizanje kvalitete života osoba s invaliditetom i osoba treće životne dobi*
- *Nedovoljni kapaciteti prenočišta u Varaždinu i nedostatak prenočišta u ostalim sredinama županije*
- *Nedovoljna podrška beskućnicima u njihovoj resocijalizaciji i uključivanju na tržište rada*
- *Nedostatak programa namijenjenih žrtvama obiteljskog nasilja i programa usmjerenih*

² Akcijski plan socijalnih usluga za 2014. godinu za Varaždinsku županiju

³ Starije i nemoćne osobe i umirovljenici koji u Varaždinskoj županiji čine 17% ukupnog stanovništva, uz trend stalnog povećavanja zbog sve dužeg životnog vijeka i niske stope nataliteta

⁴ Uglavnom žena srednje životne dobi, u 2014. godini su zaposlene 4 gerontodomačice. Navedeni program provodi i Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin za grad Varaždin za 50-tak korisnika.

na rad sa zlostavljačima

- Nedostatak multisektorskog pristupa u rješavanju problema romske zajednice

RAZVOJNE POTREBE

- *Proširenje mreže socijalnih usluga, s posebnim naglaskom na povećanju dostupnosti usluga u zabačenim i rijetko naseljenim područjima*
- *Povećanje uključenosti i angažiranosti lokalnih zajednica i svih potencijalno relevantnih aktera koji sudjeluju u pružanju socijalnih usluga i socijalne pomoći*
- *Profesionalno informiranje i savjetovanje mladih koji izlaze iz sustava socijalne skrbi, posebice intenzivniji rad s populacijom udomljene djece adolescentnog uzrasta*
- *Podrška udomiteljima i udomljenima*
- *Poboljšanje kvalitete života i zdravlja starijih i nemoćnih osoba u svim dijelovima županije (proširenje programa za pomoć i njegu u kući za starije osobe, osnivanje Dnevnik centara u manjim sredinama, besplatni gradski prijevoz, aktivno provođenje slobodnog vremena za starije i nemoćne kroz organizacije civilnog društva, razvoj paliyativne skrbi zajedno s hospicijem, i mobilnih timova)*
- *Poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom („Mala škola“ za djecu predškolske dobi s teškoćama/invaliditetom, zaštitne radionice, organiziranje pomagača u nastavi, zapošljavanje osoba sa invaliditetom, usluge osobnih asistenata ili pružanje pomoći u kući obiteljima,)*
- *Edukacija roditelja, obitelji, skrbnika ili udomitelja o potrebama i problemima osoba sa invaliditetom te usluga podrške obiteljima koje imaju članove s invaliditetom*
  - *Dodatno osnažiti udruge i druge pružatelje usluga kroz podršku i pomoć u pisanju projekata, putem radionica, edukacija i primjera dobre prakse u provedbi projekata*

Prema podacima novoformirane baze zaposlenih osoba s invaliditetom u Vž. županiji je 502 zaposlene OSI, sa 63% udjela muških i 37% udjela ženskih osoba.

75,2% OSI nema završenu osnovu školu ili ima samo osnovnu školu. 18,6% ima SSS, dok je 1,8% osoba s VS ili VŠS. Specijalno obrazovanje nalazimo kod njih četvero.

Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi u Varaždinskoj županiji, u najvećem broju (77%) žive u obitelji dok ih čak oko 20% živi samo. 2 % ih boravi u ustanovi dok ih oko 1% ima udomitelja ili skrbnika. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 18% osoba s invaliditetom.

Budući da je većina naših članova ženskog roda osvrnut ćemo se na žene s invaliditetom. U odnosu na muškarce s invaliditetom, žene s invaliditetom su u svim segmentima društva u podređenom položaju i suočavaju se s puno većim poteškoćama, kako u javnoj tako i u privatnoj sferi – ostvarivanju prava na odgovarajuće stanovanje, zdravstvene usluge, obrazovanje, stručno osposobljavanje i zapošljavanje te je veća vjerojatnost, u odnosu na osobe s invaliditetom muškog spola, da će biti institucionalizirane. Također, izložene su nejednakosti pri zapošljavanju, unapređivanju i dobivanju jednake plaće za jednaki rad, pristupanju osposobljavanju i prekvalifikaciji, a rijetko sudjeluju u gospodarskom odlučivanju. One se često, zbog svog tjelesnog oštećenja oslanjaju na druge osobe, te im prepuštaju donošenje odluka što rezultira gubitkom osjećaja kontrole nad vlastitim životom i manjkom samopouzdanja.

Prema podacima Ureda za državnu upravu u Varaždinskoj županiji, u županiji je registrirano preko 1700 udruga. Taj veliki broj udruga rezultat je jednostavne registracije i nepostojanja obveze brisanja neaktivnih udruga. Na službenim stranicama Županije navedeno je tridesetak udruga s područja zdravlja i socijalne skrbi, dvadesetak ekoloških,

tridesetak poljoprivrednih, a samo u Varaždinu postoji preko 140 sportski udruga. Do drugih podataka nismo uspjeli doći, ali je činjenica da vrlo veliki broj udruga postoji samo na papiru. Zbog svega toga bitno je da lokalna i regionalna zajednica prepozna rad udruga čiji su projekti ili programi od interesa za opće dobro i onda ih financijski podrži i mogući njihov razvoj.

Najvažniji problemi koje su udruge istaknule su slijedeći:

- Financiranje troškova održavanja hladnog pogona i naknada zaposlenicima;
- Neprimjerena zakonska regulativa;
- Nedostatak adekvatnog prostora za rad;
- Nedostatak suradnje s javnim sektorom;
- Netransparentni način financiranja civilnog sektora od strane javnog sektora;
- Neadekvatan pristup medija civilnom sektoru;
- Ne umreženost različitih udruga na nivou Županije;
- Nedostatna educiranost o mogućnostima financiranja;
- Nedostatak partnerstva s ostalim sektorima;
- Nепреpoznata važnost ovog sektora u društvu;
- Nedostatno znanje o knjigovodstvenom praćenju poslovanja udruga.

3. OPĆI PODACI O DRUŠTVU

Društvo multiple skleroze Varaždinske županije registrirano je 6. studenog 2002. kad je održana osnivačka skupština. Županijsko Društvo je član Saveza multiple skleroze Hrvatske, a preko Saveza, član Zajednice SOIH-a. Od 2008.godine djeluje Klub u Ludbregu, a 2011. godine Klub u Lepoglavi je zatvoren, zbog pogoršanja zdravstvenog stanja predsjednice, odlaska u dom nekih korisnica, te smrti.

Društvo trenutno okuplja 151 člana iz cijele županije. Od toga je 39 muškaraca i 112 žena.

Struktura po godinama starosti je slijedeća:

Najmlađi član ima 21, a najstarija članica ima 78 godina.

TIJELA DRUŠTVA

Organizacijska struktura Društva multiple skleroze Varaždinske županije:

- **Skupština** – upravljačko tijelo Društva
- **Predsjednik i Dopredsjednik** – predstavlja i zastupa Društvo
- **Predsjedništvo** – izvršno tijelo društva
- **Nadzorni odbor** – nadzire zakonitost rada svih tijela Društva osim Skupštine

Skupštinu čine svi punopravni članovi Društva, a kvorum čini 30% članstva.

Predsjednik/ica - Irena Vrdoljak, dipl.oec

Predsjedništvo – Irena Kokijer - članica

Renata Mesić - članica

Željka Vuković – članica

Petra Mutavčić - dopredsjednica

Irena Vrdoljak - predsjednica Predsjedništva i Društva

Nadzorni odbor - Vesna Adamić – predsjednica

Draženska Purić

Višnja Šilec- članica

Inventurna komisija: Željka Vuković, Vesna Benkus, Božica Fatiga

S datumom 1. listopada 2024. ističe mandat Predsjednici, članovima Predsjedništva, članovima Nadzornog odbora i Inventurne komisije, te se očekuju nove kandidature na ta mjesta. Na izbornoj sjednici Skupštine bit će izabrano novo vodstvo – izabrani novi ljudi ili potvrđeni stari u novom mandatu.

3.1 Aktivnosti udruge

Društvo multiple skleroze Varaždinske županije osnovano je 1994. godine kao Društvo multiple skleroze Hrvatske Regionalna sekcija Varaždin i tako djelovala osam godina, kada Društvo, zbog određenih problema prestaje s radom. Na inicijativu Predsjednice DMSH 6. listopada 2002. godine, održana je osnivačka Skupština Regionalne sekcije Varaždin. To razdoblje obilježilo je nepostojanje vlastitog prostora, te je adresa udruge bila adresa tadašnje predsjednice u Gornjem Knežincu. Aktivnosti Društva bile su ograničene na one za koje prostor nije potreban. Sastojale su se u posjetima članovima, pružanja usluga UZV po Seltzeru u vlastitom domu, te prigodnim druženjima.

Na skupštini Društva u svibnju 2004. godine DMSH Regionalna sekcija Varaždin prerasta u Društvo multiple skleroze Varaždinske županije. Dotadašnje Društvo multiple skleroze Hrvatske postaje Savez DMSH sa sjedištem u Zagrebu, koji okuplja dvadesetak županijskih i gradskih udruga. Te godine su ciljevi bili poticanje unapređenja liječenja, istraživanja, rehabilitacije i zaštite osoba oboljelih od multiple skleroze. Godine 2012. Skupština je donijela novi Statut gdje su ciljevi prošireni prema tadašnjem stanju okruženja u kojem je djelovao.

Gradsko poglavarstvo Varaždina je na sjednici od 20. srpnja 2004. godine donijelo odluku da između ostalih neprofitnih udruga i Društvu multiple skleroze Varaždinske županije dodijeli prostor u ulici J. Križanića 33. u Varaždinu. Dodjeljivanjem tog prostora počinje i veći zamah u radu Društva. Dobiven je prostor za smještaj ureda i mjesto za koordinaciju djelovanja Društva.

DMS Varaždinske županije danas ima 151 članova od kojih je 39 muških. Nažalost bolesnih je sve više. Nekad se godišnje upisalo do 4 nova člana ili članice, a posljednjih godina do 8 novih članica ili članova. Četrdesetak članova je iz samog Varaždina, a ostalih šestdesetak je iz svih gradova i mjesta Varaždinske županije.

Posjećivanje teže pokretnih i nepokretnih članova kao i udaljenih članova. U prostorijama Društva početkom 2005. godine počinje djelovati **kreativna radionica** Društva. Izrađuje se nakit od fimo-mase, slike od suhog cvijeća, radi se sa špagom, oslikava se staklo i slično.

U svibnju 2006. godine počinje sa radom **mala psihoterapijska grupa**, kao zaseban projekt financiran od tadašnjeg MZSS. Iste godine počelo je sa radom debatan klub za mlade, čija se voditeljica educirala preko projekta SDMSH-a.

Moglo bi se reći da je 2006. bila prijelomna godina. Te godine MZSS je odobrio provođenje trogodišnjeg programa „*Oснаživanje oboljelih u Društvu multiple skleroze Varaždinske županije*“. On se sastojao od postojećih projekata, kao što su kreativne radionice, psihoterapijske grupa, debatan klub, UZV po Seltzeru, ali i novih kao medicinska gimnastika, predavanja, klub u Ludbregu i osnivanje grupe volontera.

Od 2011. godine redovito se koriste mogućnosti zapošljavanja preko **javnih radova**.

- **Kreativna radionica** - jednom tjedno uz druženje, svatko prema svojoj sklonosti izrađuje nakit od fimo mase, razne vrste ručnog rada, cvijeće od papira, oslikava staklo, izrađuje slike od suhog cvijeća i drugo
- **Savjetodavna radionica psihologa** - mala psihoterapijska grupa je sada savjetodavna radionica psihologa i održava se po potrebi dva puta mjesečno.

Aktivnosti su financirane preko različitih projekata i programa, nacionalnih i lokalnih

- **Savjetodavna radionica socijalnog radnika** - preko trogodišnjeg programa „Korak u zajednicu“ imamo stalni kontakt sa socijalnom radnicom za potrebe korisnicima

LOKALNA SAMOUPRAVA

- **Medicinska gimnastika** – oboljelima je fizička aktivnost neophodna. Jednom tjedno pod vodstvom fizioterapeuta trenera provodi se medicinska gimnastika prilagođena oboljelima (Savate Klub –Šimunec Gym)
- **Klub Ludbreg** – približavanje članovima u drugim mjestima županije, neke aktivnosti kao medicinska gimnastika i UZV po Seltzeru su se provodile u Ludbregu

NACIONALNI PROGRAMI

- **Grupa volontera** – posjeti svim članovima Društva, prvenstveno nepokretnima i teško pokretnima. Od 2015.godine prijavljeni smo kao organizator volontiranja i redovno prijavljujemo volonterske sate Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
- **Predavanja** – ovisno o raspoloživim sredstvima organiziraju se stručna predavanja iz različitih područja - neurolog, fizijatar, psiholog, socijalni radnik, logoped, urolog, ginekolog..
- **Licencirani pružatelj usluga za osobnu asistenciju i domaćice** (partner Bedem ljubavi) 2023

+ **program zapošljavanja domaćica** – „Za kvalitetniji život“ - 2011. odobreno financiranje trogodišnjeg programa

Ovaj trogodišnji program osmišljen je s ciljem prevencije institucionalizacije i povećanja socijalnog uključivanja korisnika. Zaposlene su četiri domaćice na puno radno vrijeme. Izdana brošura.

+ **program zapošljavanja domaćica „Za kvalitetniji život“** - 2017. odobreno financiranje trogodišnjeg programa

Trogodišnji program osmišljen je s ciljem prevencije institucionalizacije i povećanja socijalnog uključivanja korisnika. Zaposlene su dvije domaćice , jedna socijalna radnica i administrator programa. Jedna domaćica u Varaždinu na puno radno vrijeme, jedna domaćica na pola radnog vremena u Lepoglavi, socijalna radnica u Društvu na pola radnog vremena. Održana četiri predavanja stručnjaka, savjetodavne radionice psihologa i socijalnog radnika. Izdana brošura.

+ **program zapošljavanja domaćica „Za kvalitetniji život“** + 2020. odobren nastavak financiranja trogodišnjeg programa „Za kvalitetniji život“.

Zaposlene su dvije domaćice i administrator programa. Jedna domaćica u Varaždinu na puno radno vrijeme, jedna domaćica na pola radnog vremena u Ludbregu, te administrator na pola radnog vremena. Održat će se jedno predavanje na godinu, i to neurologa. Izdana brošura.

+ **program razvoja i širenje mreže socijalnih usluga „Korak u zajednicu“** + 2023. odobren.

Aktivnosti programa- stručno savjetovanje, edukacije, Peer Counseling, grupna tjelovježba, kreativna radionica, posjete kulturnim, zabavnim i sportskim priredbama, organiziranje izleta, piknika i druženja, intervencije mobilnog tima na terenu

Ured Društva radi svakodnevno i na pomoć je svim članovima Društva.

Redovno se prate i pišu natječaji – lokalne samouprave, nacionalnih tijela, te Europski socijalni fond.

Četiri osnovna principa neovisnog življenja koji su sadržani u Nacionalnoj strategiji izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. :

1. Svaki je ljudski život od velike vrijednosti
2. Svatko ima pravo na životni izbor neovisno o oštećenju
3. Osobe s invaliditetom neovisno o fizičkom, intelektualnom ili senzornom oštećenju imaju pravo preuzeti kontrolu svojih života
4. Osobe s invaliditetom imaju puno pravo sudjelovanja u svakodnevnom životu

3.2. VIZIJA, MISIJA, VRIJEDNOSTI DJELOVANJA

Vizija

Društvo jednakih mogućnosti s pravima i obvezama svake osobe uvažavajući njezine potrebe i poštujući njezino dostojanstvo.

Misija

Društvo multiple skleroze Varaždinske županije je neprofitna udruga koja kroz javno djelovanje, savjetovanje, edukacije, pružanje socijalnih usluga, suradnju i udruživanje radi na stvaranju uključivog, ravnopravnog i poticajnog okruženja za oboljele od multiple skleroze i srodnih bolesti.

Vrijednosti i principi djelovanja

1. Poštivanje i zaštita ljudskih prava i uvažavanje različitosti
2. Neprihvatljivost svake diskriminacije i govora mržnje
3. Međusobno uvažavanje članova i poštivanje različitih interesa
4. Otvorena komunikacija i pravodobna razmjena informacija među članovima
5. Unaprijed dogovoren i zajednički nastup prema institucijama vlasti
6. Demokratsko donošenje odluka i ravnopravna zastupljenost članova u procesu donošenja i provedbi odluka
7. Odgovornost članova za dogovoreno i transparentnost u radu Društva
8. Promicanje vrijednosti rada Društva kod ostalog stanovništva u lokalnoj zajednici
9. Timski rad
10. Profesionalnost
11. Partnerstvo i međusektorska suradnja
12. Socijalna djelatnost
13. Zaštita zdravlja
14. Poštivanja Etičkog kodeksa ponašanja u Društvu

4. ANALIZA DRUŠTVA MULTIPLE SKLEROZE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

4.1. SWOT ANALIZA

	SNAGE	SLABOSTI
U N U T A R N J E	<ul style="list-style-type: none"> - Brojnost članova Društva; - Educiranost članova i zaposlenika; - Dostupnost informacijama (članstvo u Savezu) - Raznovrsnost projekata i programa koje Društvo provodi; - Podrška važnih dionika; - Suradnja s lokalnom samoupravom; - Savjetovanje i upućivanje članova na njihova prava; - Poticanje međusobne suradnje članova; - Korištenje SKYPE-a i ZOOM-a - Organizator volontiranja - Tradicija i ugled organizacije - Članstvo u SDMSH-u - Politička neovisnost - Članstvo u Zajednici SOIH-a - Licencirani pružatelj soc. usluga (OA i domaće) - Veća vidljivost na društvenim mrežama 	<ul style="list-style-type: none"> - Teritorijalna disperzija članova; - Loša prometna povezanost; - Nedovoljna financijska sredstava; - Nezainteresiranost i pasivnost članova Društva; - Neplaćanje godišnje članarine - Nedostatak volonterskog rada - Nedovoljno razvijena suradnja sa poslovnim sektorom
	PRILIKE	PRIJETNJE
V A N J S K E	<ul style="list-style-type: none"> - Potrebe krajnjih korisnika i značaj aktivnosti za krajnje korisnike - ratificiranje Konvencije o pravima OSI, - Nacionalna politika za osobe s invaliditetom, - Nacionalna strategija za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom - povezanost na državnoj razini u SDMSH (edukacije, seminari), - dobra suradnja s medijima, - dobra suradnja s institucijama iz civilnog i državnog sektora, - Društveno odgovorno poslovanje; - Nacionalna strategija za potporu razvoju civilnog društva , - Nacionalna politika za obitelj i mlade, - Članstvo u EU, - Politika o regionalnom razvoju, - Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom , - Povezanost na državnoj razini u Savez Društva multiple skleroze, - Hrvatske, a preko Saveza i članstvo u Međunarodnoj, organizaciji oboljelih od MS-a - Zakon o osobnoj asistenciji - Zakon o inkluzivnom dodatku 	<ul style="list-style-type: none"> - Neprovođenje Zakona i podzakonskih akata; - Smanjenje proračunskih sredstava za rad udruga; - Pasivnost i neznanje građana u zajednici za problematiku oboljelih od multiple skleroze; - Nesigurnost financiranja. - Politička neizvjesnost - Loša ekonomska situacija u državi i gospodarska kriza - Sve manji broj domaćih donatora - Nedostatak interesa za volontiranje - Pojava konkurentskih organizacija

4.2. DIONICI DRUŠTVA

- Članovi Društva – korisnici usluga
- Oboljeli od multiple skleroze u Varaždinskoj županiji i njihove obitelji
- Zaposlenici i volonteri
- Korisnici naših usluga, projekata i programa
- Predsjedništvo društva
- Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
- Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
- Ministarstvo zdravstva
- Nacionalna Zaklada za razvoj civilnog društva
- Lokalna i regionalna samouprava – grad Varaždin i Varaždinska županija, te ostali gradovi i općine Varaždinske županije
- Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- Centar za socijalnu skrb
- Hrvatski zavod za zapošljavanje
- Javne ustanove na prostoru Varaždinske županije
- Privatni poduzetnici
- Javni sektor
- Ustanove socijalne skrbi
- Zdravstvene ustanove
- Mediji
- Druge udruge u županiji i Republici Hrvatskoj

4.3. KORISNICI DRUŠTVA

- Osobe oboljele od multiple skleroze
- Osobe s invaliditetom
- Obitelji oboljelih od MS-a i osoba s invaliditetom

5. STRATEŠKI CILJEVI DRUŠTVA OD 2024. DO 2028. GODINE

	STRATEŠKI CILJEVI	AKTIVNOSTI	REZULTATI	POTREBNI RESURSI	ODGOVORNA OSOBA
1.	<p>Osnažiti oboljele i povećati kvalitetu života</p> <p>1.1 uspostaviti sustav socijalnih usluga</p> <p>1.2 unaprijediti postojeći program usluga</p> <p>1.3 zaposliti socijalnog radnika</p> <p>1.4 provođenje programa i projekata lokalne samouprave</p> <p>1.5 Nacionalna podrška</p> <p>1.6 ESF projekt (partner Zaželi Bedem ljubavi)</p>	<p>1.1.1. provođenje usluga OA</p> <p>1.1.2. provođenje usluga domaćice</p> <p>1.2.1. održavanje savjetodavne radionice psihologa</p> <p>1.2.2. održavanje savjetodavne radionice socijalnog radnika</p> <p>1.2.3. održavanje predavanja stručnjaka</p> <p>1.2.4. održavanje savjetovanje na istoj razini</p> <p>1.2.5. educiranje članova obitelji</p> <p>1.3. zaposliti socijalnog radnika preko projekta ili institucionalne potpore</p> <p>1.5.1. održavanje raznih aktivnosti – kreativne, radionice, Klub mladih, filmske, sportske radionice, jahanje</p> <p>1.6.1. pružanje medicinskih i terapijski usluga</p> <p>1.6.2. posjete članovima Društva</p>	<p>1.1.1.1. 11 mjesečnih planova</p> <p>11 mjesečnih izvješaja</p> <p>1.1.1.2. zaposleno 5 OA na neodređeno vrijeme</p> <p>7.OA na određeno vrijeme</p> <p>1.1.1.3. posjećeno 11 korisnika usluga OA</p> <p>1.1.1.4. odgođeno institucionalno zbrinjavanje 3 korisnika</p> <p>1.1.2.1. planira se zaposliti 3 domaćice na određeno vrijeme</p> <p>1.1.2.2. tri mjesečna izvješaja o radu pojedinačni (za svakog korisnika) i skupni</p> <p>1.1.2.3. pružanje pomoći 12-storici korisnika u kući i van nje</p> <p>1.2.1.1. 2 x mjesečno potpisne liste prisutnosti</p> <p>1.2.1.2. prosječno 10 polaznica- ispunjeni i obrađeni evaluacijski listići polaznika- napravljena analiza</p> <p>1.2.1.3. poboljšanje psihofizičkih aktivnosti polaznica</p> <p>1.2.2.1. svaka 4 mjeseca 1 predavanje stručnjaka</p> <p>1.2.2.2. potpisne liste prisutnosti</p> <p>1.2.2.3. prosječno 25-30 prisutnih- ispunjeni i obrađeni evaluacijski listići –napravljena analiza</p> <p>1.2.3.1. jednom tjedno – prosječno 10 polaznica</p> <p>1.2.3.2. poboljšanje fine motorike ruku polaznica radionice</p> <p>1.2.3.3. savjetovanje na istoj razini – oboljeli od MS-a</p> <p>1.2.4.1. jednom godišnje edukacija psihologa</p>	<p>1.1.1.1. 11 osobnih asistenata financiranje</p> <p>1.1.2.1. 3 domaćice</p> <p>1 administrativni radnik</p> <p>Ured-prostor financiranje</p> <p>1.2.1.1. Psiholog</p> <p>Prostor financiranje</p> <p>1.2.2.1. Socijalni radnik, neurolog, urolog, fizijatar</p> <p>Prostor financiranje</p> <p>1.2.3.1. Voditeljica kreativne radionice</p> <p>Prostor</p> <p>Materijal za izradu financiranje</p> <p>1.2.4.1. Psiholog</p> <p>Prostor financiranje</p>	<p>Iva Kapitan</p> <p>Neda Kocijan</p> <p>Martina Sabljak</p> <p>Irena Vrdoljak</p> <p>Irena Vrdoljak</p> <p>Neda Kocijan</p> <p>Nepoznato</p> <p>Irena Vrdoljak</p> <p>Neda Kocijan</p>
2.	<p>Jačati kapacitete Društva</p> <p>2.1. jačati ljudske resurse</p> <p>2.2. povećati financijska sredstva</p>	<p>2.1.1. redovne edukacije zaposlenika</p> <p>2.1.2. edukacije članova- info- radionice</p> <p>2.1.3. Informiranje članova Društva putem Društvenih mreža, web stranica i ostalih medija</p> <p>2.1.4. uvođenje standarda kvalitete socijalnih usluga</p> <p>2.1.5. organizirati</p>	<p>2.1.1.1. Dobivena priznanja i diplome</p> <p>2.1.2.1. Dobivena priznanja i diplome</p> <p>2.1.3.1. Broj posjeta na društvenim mrežama i web stranicama</p> <p>2.1.4.1. Postojanje Statuta</p> <p>2.1.4.2. Postojanje etičkog kodeksa</p> <p>2.1.4.3. Registar i baza ipodataka</p>	<p>2.1.1. Stručnjaci različitih profila</p> <p>Prostor</p> <p>Financiranje</p> <p>2.1.3. Kompjuterska oprema</p> <p>Osoba za održavanje</p> <p>Prostor</p> <p>Financiranje</p> <p>2.1.4. Kadrovi</p> <p>Oprema</p> <p>Financiranje</p> <p>2.1.5. Voditelj volontera</p> <p>2.2.1. Djelatnik za pisanje</p>	<p>Irena Vrdoljak</p> <p>Martina Sabljak</p> <p>Irena Vrdoljak</p> <p>Iva Kapitan</p>

		<p>volontere</p> <p>2.2.1. prijavljivanje na raspisane natječaje, na državnom i lokalnom nivou</p> <p>2.2.2. prijavljivanje na natječaje EU fondova</p>	<p>2.1.5.1. 23 volontera</p> <p>2.2.1.1. 4 natječaja na državnom nivou - 2 odobrena</p> <p>2.2.1.2. 6 lokalna natječaja – 6 odobreno</p> <p>2.2.2.1. Umrežavanje sa drugim udrugama civilnog društva</p>	<p>projekata i programa</p> <p>Oprema</p> <p>financiranje</p>	<p>Neda Kocijan</p> <p>Irena Vrdoljak</p> <p>Neda Kocijan</p> <p>Irena Vrdoljak</p> <p>Neda Kocijan</p> <p>Martina Sabljak</p>
3.	<p>Povećati prisutnost (vidljivost) i utjecaj Društva u lokalnoj zajednici</p> <p>3.1 poticati djelovanje klubova</p> <p>3.2 javno djelovati</p> <p>3.3 . raditi na umrežavanju udruga OSI</p>	<p>3.1.1.poticati djelovanje kluba Ludbreg</p> <p>3.1.2.poticati rad Kluba mladih</p> <p>3.2.1. sudjelovati na tribinama</p> <p>3.2.2. organizirati tribine</p> <p>3.2.3. medijska aktivnost</p> <p>3.3.1. zajedničko sudjelovanje na projektima i manifestacijama</p>	<p>3.1.1.1. Približavanje članovima s područja Ludbrega i Lepoglave</p> <p>Financiranje putem programa i projekata- grad Ludbreg i grad Lepoglava</p> <p>3.1.2.1. Potpisna lista prisutnih</p> <p>3.2.1.1.organizirati tribine i sudjelovati na drugim tribinama</p> <p>3.2.2.1. organizirati tribine</p> <p>3.2.3.1.sudjelovati na lokalnoj TV, 1-2 puta – prigodni datumi</p> <p>Sudjelovati na lokalnom radiju – prigodni datumi</p> <p>Intervju u lokalnim novinama i portalima</p> <p>3.3.1.1. Štand na Špancirfestu</p> <p>Aktivno sudjelovanje na tribini</p> <p>„OSI – položaj nevidljivih ljudi u zajednici“</p> <p>3.3.1.2.aktivno sudjelovanje na tribinama drugih udruga OSI</p>	<p>3.1.1. Predsjednica kluba Ludbreg</p> <p>Predsjednik Kluba mladih</p> <p>Prostor</p> <p>Financiranje</p> <p>Prostor</p>	<p>Danica Gerić</p> <p>Renata Mesić</p> <p>Irena Vrdoljak</p> <p>Irena Vrdoljak</p> <p>Neda Kocijan</p> <p>Irena Vrdoljak</p>

6. MOGUĆNOSTI FINANCIRANJA PROJEKATA I PROGRAMA

Nacionalna razina:

1. Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
2. Nacionalna Zaklada za razvoj civilnog društva
3. Ministarstvo zdravstva
4. Različite banke

Lokalna samouprava:

1. Varaždinska županija
2. Grad Varaždin
3. Grad Ivanec
4. Grad Lepoglava
5. Grad Ludbreg
6. Grad Novi Marof
7. Grad Varaždinske Toplice
8. **21 općina** - Bednja, Breznica, Breznički Hum, Beretinec, Cestica, Donja Voća, Gornji Kneginec, Jalžabet, Klenovnik, Ljubešćica, Mali Bukovec, Maruševac, Petrijanec, Sračinec, Sveti Đurđ, Sveti Ilija, Trnovec Bartolovečki, Veliki Bukovec, Vidovec, Vinica, Visoko

Trgovačka društva i ostali pravni subjekti:

- Gospodarstvo Varaždinske županije
- INA
- Ured Vlade Republike Hrvatske
- Prihodi ostvareni od dozvoljenih aktivnosti – kreativna radionica

Predsjednica Društva multiple skleroze
Varaždinske županije
Irena Vrdoljak, dipl.oec.

U Varaždinu, 23. rujna 2024. godine